

Zdeněk Kratochvíl:

Anotace kurzů na FF UK v roce 2015 / 2016

(verze 23. 1. 2016)

Hérakleitos – zimní semestr

Řecké obrázky – letní semestr

Hérakleitos – dvouhodinovka, zimní semestr

Předběžný návrh rozvrhu: Úterý od 15:50 v místnosti 217, nám. Jana Palacha.

Úvod do způsobu Hérakleitova myšlení. Zachované fragmenty textu, jejich žánr, klíčová slova, způsob zachování. Porozumění základním výrazům na základě fragmentů. Rozdíl mezi zachovanými fragmenty díla a svědectvími o „nauce“. Hérakleitos jako netypický „předsokratik“. Antická výkladová tradice.

Kritická konfrontace s mojí knížkou *Délský potápěč k Hérakleitově Řeči*, Praha: Herrmann a synové 2006. Nebudeme ovšem číst tu knížku, ale vykládat problémy zachování, žánru a filosofické interpretace. Všimneme si i nově nalezených kandidátů na pravé Hérakleitovy zlomky.

Na příkladu Hérakleita chceme pochopit možnosti pozdně archaického způsobu myšlení. Naučit se rozlišovat mezi různými podobami toho, co bude v klasické době nazváno „filosofie“.

(Kdo nemá ponětí o způsobech myšlení archaické doby, tedy o starších předsokratících, může si je doplnit např. četbou knihy Zdeněk Kratochvíl: *Mezi mořem a nebem. Odkaz iónské archaické vnímavosti*. Červený Kostelec: Mervart 2010. Pokud někdo miluje peripatetické výklady a věří na generativní substanci, tak i kompendia Kirk, Raven, Schofield: *Předsokratovští filosofové*. Praha: OIKOYMENH 2004.)

Řecké obrázky – Letní semestr – Úterý od 15:50 v místnosti 217, nám. Jana Palacha

Seznámení s památkami řeckého náboženství i s technickými prostředky jejich obrazové dokumentace. (Včetně ostatních náboženství egejské oblasti a okolí od neolitu po byzantské křesťanství.)

Program kurzu:

1. Přehled periodizace kultur na základě obrazového materiálu.
2. Typologie dochovaných artefaktů, stavebních, rituálních, „uměleckých“ i všednodenních a technických. Problémy takových kategorizací (vznik kategorie „umění“ apod.)
3. Práce v prostředí projektu Wikimedia Commons. (Plus info o jiných projektech, většinou profesionálních a nikoli volně přístupných. Plus info a „autorských právech“.)

V praxi se budou tato hlediska často prolínat, takže budeme hojně promítat (tedy kurz se světelnými obrazy, i když bez hudby), ale taky diskutovat problémy našich kulturních kategorizací - i kategorizací ve smyslu databázovém.

Atest:

Uchazeč si založí vlastní účet na Wikimedia Commons. V ideálním případě sám zpracuje menší sadu vlastních fotek. Stačí však jakákoli práce odvedená na popiskách, nebo alespoň opravy stávajících popisů, včetně jazykových úprav v angličtině.

Pro síťově zvláště nesmělé jedince je možný atest i na základě zkoušky z typologie a periodizace.

Místo literatury:

<http://www.fysis.cz/Obrázky/idola.htm> - obrázková část mých stránek fysis.cz

https://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page - hlavní strana projektu Wikimedia Commons

<https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Zde?uselang=cs> - Moje uživatelská stránka na Wikimedia Commons s odkazy na mnohá alba (nutno trochu srolovat)